

OKTATÁS- INFORMATIKA- PEDAGÓGIA 2023

TANULMÁNYKÖTET

OKTATÁS – INFORMATIKA – PEDAGÓGIA
2023

TANULMÁNYKÖTET

Szerkesztette:

Buda András – Molnár György

Debreceni Egyetem Nevelés- és Művelődéstudományi Intézet

Logó: Hülber László

Borító: Molnár György – Otczos István

ISBN 978-963-490-513-4

2023
DEBRECEN

TARTALOMJEGYZÉK

<i>Előszó</i>	4
Mátyás Hartyándi <i>Unlocking the box of possibilities: exploring the role of pretense in simulation-based learning & immersive learning environments</i>	5
Karl Éva <i>Oktatásinformatikai és technológiai kihívások időszzerű kérdései a köznevelésben</i>	23
Karsai Krisztina, Majó-Petri Zoltán <i>Hogyan lett milliós nézettségű egy jogász egyetemi tanár a TIKTOK-on?</i>	39
Liszkai Anikó <i>Kisgyermekkorai matematikai képességek fejlesztése ArTeC robotokkal</i>	55
Németh Szilvia, Timár Borbála <i>A 12-14 évesek digitális gyermekvédelmi profiljai – egy diagnosztikai mérőeszköz tesztelésének tapasztalatai</i>	75
Sinkovics Ádám <i>Tanulói prezentációk vizsgálata konszenzualis értékelési technika alkalmazásával</i>	103

Karsai Krisztina, Majó-Petri Zoltán
**HOGYAN LETT MILLIÓS NÉZETTSÉGŰ EGY JOGÁSZ
EGYETEMI TANÁR A TIKTOK-ON?**

SZTE ÁJTK, SZTE GTK

Karsai.Krisztina@juris.u-szeged.hu; majoz@eco.u-szeged.hu

Absztrakt: Benedek András Hibrid: átok vagy lehetőség az oktatásban? címmel a digitális pedagógia fejlődésének mérföldköveit és a pandémia hatását járta körül az OIP 2021-es konferencián. A kérdés megítélésünk szerint nem veszített jelentőségéből, sőt: a hibridizáció a pandémia után egyre relevánsabbá válik. Ezt a gondolatmenetet bővítve gyorsan eljuthatunk ahhoz a kérdéshez, érdemes-e az ismeretátadás új módszertanán dolgoznunk a pandémia utáni felsőoktatásba kerülő fiatal generációknak?

A Szegeden megvalósult fejlesztés fókuszait körbejárva azt találjuk, hogy minden eleme illeszkedik a platform gazdaság formálódó hibrid világába. Ha a beavatkozás tárgylemezére a büntetőjogi ismereteket tesszük, vajon hogyan válthatunk mobiltelefon-platformokra a fekete-fehér törvénykönyvek és 100 oldalas periratok világából?

A válaszhoz a digitalizáció útján, de a szövegfelismerés–kereshetőség–bigdata feldolgozás bejáratott megoldásain túl, egy másik, még „járatlan ösvényén” is érdemes elindulni. A bűnözéssel, a bűnösök megbüntetésével és ezek egyes részleteivel kapcsolatosan az emberek számos tévhitet és városi legendát gondolnak igaznak, és vélekednek ezekről ennek megfelelően megalapozatlanul a közéleti és magánéleti diskurzusokban. A „Bűnös mítoszok” témája, ráadásul, minden filmes platformon megtalálható a Netflixtől az HBO-ig, s ez akarva-akaratlanul formálja a jog imázsát, percepcióit, mi több végeredményében az ún. jogtudatot: így nem maradhat ki a modern egyetemi oktatásból sem.

A fejlesztési projektben olyan rövid, párperces videóformátumú anyagok elkészítése és terjesztése volt a cél, ami a társadalom sok tagját érintően markánsan jelen levő tévhit eloszlatását szolgálja egy új vizuális keretben, a közösségi platformokon. A videóleckék segítségével a bűncselekményekkel, a büntető igazságszolgáltatásnak a környezetükben érzékelhető elemeivel kapcsolatosan korrekt információk kerültek fel közösségi média platformokra (TikTok, Youtube, Facebook és Instagram). A projekt célkitűzése a magyar társadalomban uralkodó mítoszok megkérdőjelezése, megcáfolása és így az azokhoz kapcsolódó attitűd változtatása.

A fejlesztési projekt eredményeként elkészült videók a TIKTOK-on bőven kétféle millió megtekintés felett járnak. Ezt a nem várt numerikus eredményt érdemes dokumentálni, feltárni és legalább, mint egy „legjobb gyakorlatot” feldolgozni. Ráadásul egy-egy ilyen vizuális fejlesztés elkészítése során természetesen új szöveges kapcsolatok is értelmet nyernek: molekuláris módszertan, instant tudás, mikrokredit, amelyek definiálása és kvantifikálása még korántsem teljes, tudományos módszertani nézőpontból biztosan kísérleti fázisban van. A hosszú távú cél azonban kiforrott: a lehető legkompaktabban, a vizuális kultúrához és a platform-gazdasághoz illeszkedve olyan oktatási tartalmakat alkotni, amelyek a pandémia utáni „új normálisban” működőképesek a fiatal generációk bevonása és bevonódása érdekében, és hosszú távon hatással lehet a jogtudat formálására is.

Kulcsszavak: hibrid oktatás; MOOC; oktatási mikrotartalmak; molekuláris tudáselemek; platform gazdaság

Bevezetés

Az oktatás-informatika-pedagógia „arany háromszöge” nem mindennapi fejlődésen ment keresztül az elmúlt évtizedben. Gondoljunk csak a távoktatási előzményeket nem nélkülöző masszív open online (MOOC) kurzusokra, melyekre mára a Classcentral 2021-es éves riportja szerint százmilliók iratkoztak be a világ számos országából (<https://www.classcentral.com/report/mooc-stats-2021/>), vagy a pandémiás helyzet által kikényszerített hibrid oktatási rendszerekre. Persze egy-egy oktató sokszor “fapados” megoldásokra kényszerült technológiai, szociális és mentális problémákat kellett egyszerre megoldania (Buda & Czékmán, 2021), de mindazonáltal innovatív eszközök kerültek fókuszba, legyen szó videóleckék fejlesztéséről, vagy oktatási szoftverek és közösségi és oktatási platformok használatáról (Levy, 2020; Majó et al., 2020).

Benedek András „Hibrid: átok vagy lehetőség az oktatásban?” címmel a digitális pedagógia fejlődésének mérföldköveit és a pandémia hatását járta körül az OIP 2021-es konferencián (Benedek, 2021). Az oktatás hibridizációjához azóta is sorra jönnek a tanulmányok és elemzések: legyen szó MOOC globális kurzusok terjedéséről (Reich & Ruipérez-Valiente 2019) és magyar bekapcsolódás lehetőségeiről (Kutasi & Berde; 2021) vagy intézményi nézőpontokról és hallgatói véleményekről, melynek szignifikáns eleme, hogy a diákok szemszögéből a teljes tananyag online elérhetősége és az órák visszanezhetősége a vezető elvárás (Dombi et al., 2021).

Általában elmondható, hogy a hibrid módszerek nem veszítenek lendületükből a pandémia enyhülése után sem. Az online és fizikai jelenlét egyidejű használatát jelentő hibridizáció a pandémia után a tanuláson kívül is szinte minden létező kapun becsöngett. Így az értekezletekre, a szakmai rendezvényekre, tudományos konferenciákra és végső soron a “home office” napokkal a munka világában is ez vált dominánssá. Tágabb értelemben az a kérdés sem megkerülhető meg, hogy a legkülönbözőbb diszciplínákban hogyan alakítja át az ismeretek előállítását, terjesztését és átadását a digitalizáció. Lehet hogy a hibrid munkavégzés lesz az „új normális” egy „post-pandemic” időszakban (Brammer et al., 2020)?

Ennek dokumentálása érdekében fontosnak tartunk olyan feltáró, narratív kutatásokat elindítani amelyek az útkeresés közben rögzítik és bemutatják a lehetséges ismeret átadási gyakorlatokat. Ha mindezt párba állítjuk a platform-gazdaság térnyerésével (Makó et al., 2020), gyorsan eljuthatunk ahhoz a kérdéshez, hogy érdemes-e az ismeretátadás új csatornáin dolgoznunk a pandémia utáni felsőoktatásba kerülő fiatal generációk számára? Egészen konkrétan milyen szerepük lehet a közösségi platformoknak a különböző képzésekben és a digitális pedagógiában?

A feltáró kutatás tárgylemeze

A "Bűnös mítoszok" tudományos ismeretterjesztésre fókuszáló jogi videólecke sorozat, amelyet a szerzők (Karsai Krisztina és Márki Dávid) egy mecenatúra pályázat keretében tervezetten a közösségi média platformokra készítettek. A videóleckék kifejezetten rövidek (max. 3 perc), és egy-egy konkrét jogi-büntetőjogi részkérdésre vonatkoznak: ezek önmagukban ún. molekuláris tudáselemeket testesítenek meg a projektben. A projekt követi a mára már általánosnak tekinthető álláspontot, miszerint a videóleckéket percekben mérhető tartalmúra kell szerkeszteni: a félórás, órás videós oktatási tartalmak az általános ismeret terjesztési célhoz képest speciális tudásátadást irányoznak meg (például gyakorlati oktatóvideó, készségfejlesztő videók stb.). A világ egyik legismertebb tudományos igényvel készült videó platformja a TED.com, amelyen külön szabályok vonatkoznak az előadások formájára, eleve megköveteli a rövidebb tartamot: a TED Talks kurátora, Chris Anderson szerint a 18 perces szabály ma már szinte kötelező egy tudományos igényű előadás során, ez ugyanis " elég rövid ahhoz, hogy az emberek figyelmét lekösse, elég pontos ahhoz, hogy komolyan vegyék, és elég hosszú ahhoz is, hogy valami fontosat mondj" (Anderson, 2017).

Az oktatási trendek alapján és a tapasztalati megfigyeléseket is figyelembe véve megállapítható, hogy ma már egyáltalán nem ritka egy-egy tudáselem néhány percben történő feldolgozása, ezzel párhuzamosan - korábbinál nagyságrendileg - több videólecke egyidejű kiközlése a felhasználóknak.

A büntető igazságszolgáltatásra vonatkozó tudáselemek hagyományosan a jogászképzés (jelenleg osztatlan mesterszak) során nagyszámú kurzusba integrálva és jelentős heti óraszámban kerülnek átadásra a jövő jogászai számára. Figyelemmel kell lenni arra is, hogy a jogágak közül a büntetőjog az egyetlen, amely érvényesülésének aktorai kizárólag végzett jogászok lehetnek,

az állampolgár a büntető igazságszolgáltatás keretrendszerében ugyan megjelenhet önmagát képviselve, de valójában a szakképzett szakemberek azok, akik tevékenységével a büntetőjogi felelősség megállapításra és a kiszabott büntetés végrehajtásra kerülhet. Ezzel szemben az átlagpolgár saját maga is aktorként járhat el számos olyan jogilag releváns helyzetben, amelyhez nem kell jogász-szakember a jog más területein (adásvétel a boltban, fogyasztói igény érvényesítése a békéltető testületi eljárásban stb.). A büntetőjog tehát a jogászi professzió egyik különösen zárt “szentélye” (Nagy, 2012; Pokol; 1991), amely titkainak felnyílását a jogászképzésben való részvétel teszi csak lehetővé. Mindezek elfogadása mellett, vagy akár mindezek ellenére az is kimondható azonban, hogy az átlagpolgár maga is nagyon “könnyen”, váratlanul vagy akár hirtelenül is szembesülhet a büntetőjog, illetve a büntető igazságszolgáltatás idegen, de vitathatatlanul kényszerítő nyomásával: ha bűncselekmény sértettjévé válik, ha tanúként idézik vagy ha terheltként keveredik bele egy büntetőügybe. S míg ez utóbbi az átlagemberek vonatkozásában a számokat tekintve elenyésző nagyságú, az előbbiekkal együtt már érinthet társadalmi szinten is nagyszámú embert, így a jogi és különösen a büntetőjogi ismeretterjesztés szükségessége indokolható.

Másfelől az is megállapítható és valójában köztudomású tényként kezelendő, hogy az emberek többségét érdeklik a bűnügyek, de éppúgy a bűnelkövetők vagy épp maguk a büntetések (különösen a börtön, a halálbüntetés), így igen népszerűek az ezekkel foglalkozó non-fiction vagy épp fikciós történetek, magasművészeti vagy popkulturális alkotások (regény, film), de valójában minden írott és vizuális médiatartalom, amelyben az előbbiek megjelennek (híradó, beszélgetős műsor stb.). Ehelyütt tényként kezeljük az érdeklődés fennállását, ennek okai és jellemzői nem kerülnek középpontba jelen tanulmányban, de az kimondható, hogy ezt a keresletet kiszolgáló kínálati oldal

(azaz maguk a szórakoztatásra, okulásra, elgondolkodásra szolgáló alkotások) információt és bizonyos mértékben tudást is közvetítenek az egyébként laikus közönség számára. Kulcsfontosságú lenne, hogy a bűnözéssel, a büntetőügyekkel kapcsolatos irodalom, filmművészet szakmailag is helyes alapokon nyugodjék, ami azonban nem mindig jellemző - a szórakoztatás, a dramaturgia, esetleg a nézők érzékenységének tiszteletben tartása céljából az ábrázolások eltérnek a valóságtól (Kovács, 2021). Ebből viszont az következik, hogy lesznek olyan információk (tudáselemek, vagy ha úgy tetszik tudásmolekulák), amelyeket a jogot nem végzett átlagember akként jegyez meg, ahogy láttahallotta, s nem tesz erőfeszítéseket azok igazságtartalmának ellenőrzésére. Ha több alkotásban, több híradásban is visszaköszönnek ugyanazok a téves információk, akkor a nem helytálló információk megerősödnek és kialakulnak azok a tévhitek, amelyek aztán bizonyos esetekben az adott személy magatartását vagy döntéshozatalát is befolyásolni fogják.

A "Bűnös mítoszok" négy fő témakört (szekciót) érintett, így a mítoszokat, amelyek a) a büntetendőséggel, a büntetőjogi felelősség határaival (ti. mi az, amit az emberek tévesen büntetendőnek vagy épp büntetlennek gondolnak); b) a bűncselekmények morfológiájára, azaz arra vonatkoznak, hogy egy adott bűncselekmény miként fog vagy szokott megvalósulni (vagyis, hogy az emberek tévesen miként képzelik el vagy vélik tudni a bűncselekmények megvalósulási modalitásait); a büntetésekre és azok végrehajtására (vagyis a szabadságvesztéssel és más szankciókkal kapcsolatos téves elképzelésekkel), illetve a büntetőeljárásról tévesen elterjedt információkkal foglalkozott. Az összesen 55 résztéma (mítosz) válogatása egyfelől személyes tapasztalat alapján történt: Karsai Krisztina nem joghallgatók számára tartott jogi ismeretterjesztő kurzusain, a fiatal felnőtt egyetemista célcsoportban felmerülő tévhitek

és mítoszok adták a feldolgozandó problémák egyik halmazát. A rendelkezésre álló szakirodalmi bázis, így a korábban lefolytatott közvélemény-kutatások, jogtudat-kutatások, attitűd-vizsgálatok eredményeit (Fekete-Róbert 2017, Kerezsi 2005) is felhasználtuk egyes mítoszok, tévhitek beazonosításához. Harmadrészt pedig lefolytattunk egy időben és médiumban korlátozott hatókörű, de fontos eredménnyel járó média-kutatást (2022), amelynek célja az volt, hogy az online/közösségi sajtó bűnügyi tárgyú híreit monitorozzuk és megvizsgáljuk, hogy milyen bűnös mítoszok fedezhetőek fel a hazai bűnügyi tudósításokban, valamint a bűnügyi tudósításokra adott társadalmi reakciókban.

Az 55 érdemi videólecke (plusz 5 felvezető videólecke) elkészült 2022 első felében, és a közösségi médiakampányt 2022. augusztus 21-én az esti órákban kezdük el a csatornaintrók közzétételével. A napi posztolás módszertana ugyanaz volt 56 napon keresztül: napi három videó közzététele: akként, hogy mindegyik érdemi videót két részre bontottunk és ezeket külön-külön posztoltuk, majd egyben az egészet megegyezően. Először a TikTokra került fel ilyen módon az anyag, majd ezt követően (amikor a teljes hosszúságú videó közzétételre kerül) a Facebook, az Instagram és a Youtube csatornákra egyidejűleg. Az utolsó videó 2023. október 16-án került fel.

A feltáró kutatás kérdései

A közösségi médiakampány elindításakor százezres, majd néhány hónapra belül milliós megtekintési és nézettségi adatokat generált a projekt TikTok csatornája. Ez váratlan eseményként jelentkezett a szerzők számára. Ennek bizonyára egyik oka az a tény, hogy büntetőjogi tartalom rendkívül kevés található az említett platformon, sőt, olyan csatorna, amelyhez hasonlítani lehetett volna a “Bűnös mítoszok” tartalmát és kommunikációs céljait, nem

létezett. Így a várható elérést valójában megbecsülni sem lehetett. Más kifejezetten szakmai tartalomszolgáltatáshoz hasonló néhány százas, esetleg ezres nagyságrendű elérésben gondolkodtak az alkotók. A nagyszámú elérés és interakció bekövetkezése következtében azonban fókuszáltabb megközelítés vált szükségessé, így öt kutatási kérdést fogalmaztunk meg az ismeretátadás szempontjából:

- Van-e visszajelzés a felhasználóktól? Azonosítható-e a felhasználók mintázata?
- Milyen numerikus adatok állnak a milliós nézettség mögött?
- Hogyan érhetett el több milliós nézettséget a TikTok-on egy ilyen videó-gyűjtemény pár hónap alatt, reklámköltségekkel támogatott kampány nélkül?
- Az ismeretátadás és a TikTok algoritmus: mit lehet tudni vagy legalább sejteni?
- Milyen mintázatok azonosíthatók a nézettségből?

Ezen kérdések komplex megválaszolása túlmutat jelen cikk keretein: ehelyett azt szeretnénk dokumentálni, hogy milyen numerikus adatok és mintázatok kísérték a projektet.

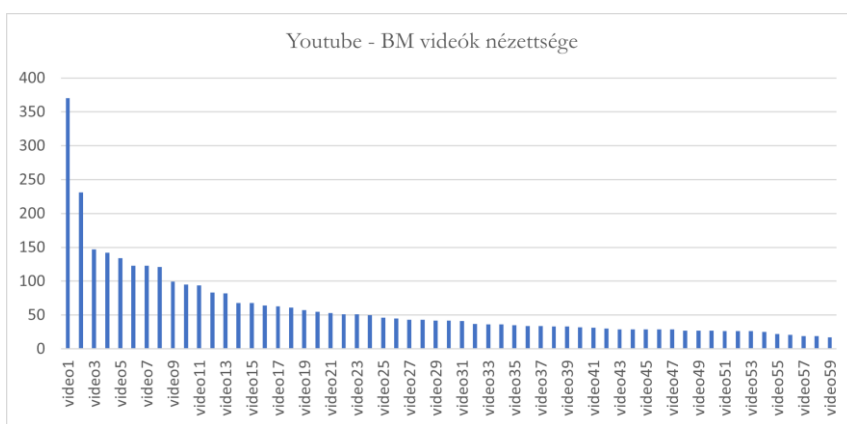
Eredmények: felhasználói visszajelzések

A milliós nézettség mellett nagyszámú visszajelzés is érkezett: százezres nagyságrendű like és több mint 4000 hozzászólás. Mivel a kommenteket a TikTok saját (részletesen nem megismerhető paraméterekkel dolgozó) algoritmus szűri és blokkolja, így valójában a csatorna moderátorok (alkotók) sem láthatják az összes kommentet. A TikTok az úgynevezett “fennakadt kommenteket” meg sem mutatja, illetve számukat sem közli. Azonban néhány kommentet megjelöl és a humán operátor (alkotók) segítségét kéri, hogy

megjelenítheti-e, de a fenti nagyságrendű komment-mennyiséghez képest ennek száma elenyésző volt (összesen 20-30 hozzászólás). A kommentek első körös elemzése alapján megállapítható, hogy azok három csoportba sorolhatók: vagy szöveges gratulációk (közel 25%), vagy vicces megjegyzések (több mint 70%), vagy pedig egészen konkrét (általában releváns) további kérdéseket fogalmaznak meg (kb 2%).

Eredmények: megtekintés és nézettség

A videók a projektben két platformon is megjelentek. Összehasonlítás-képpen először a szokásos, egyben egyfajta várható értékeket mutatjuk, a YouTube videó nézettségi adatai alapján.

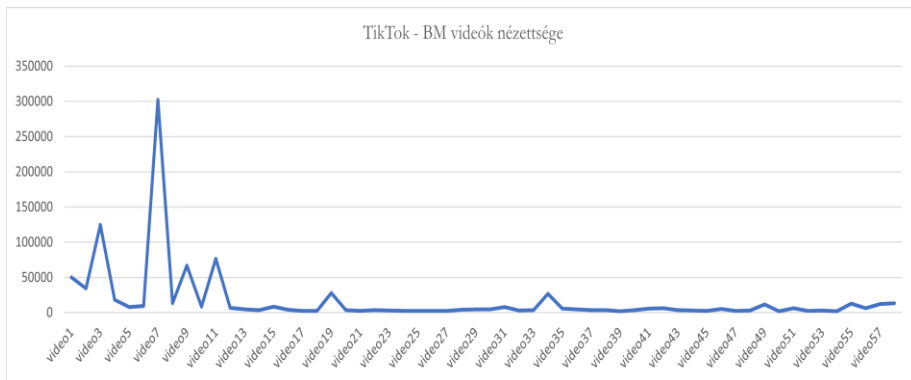

1. ábra: A „Bűnös mítoszok” videók nézettsége a Youtube csatornán

A grafikonon a szokásos mintázatot láthatjuk: a nézettségi adatok között ugyan van eltérés, de nincsenek nagyságrendi különbségek: pár százas elérés után fokozatosan csökken a videók nézettsége, majd egy lineáris tendenciát tartva a kezdeti érték tizedére csökken. A tartalomfogyasztás egy klasszikus

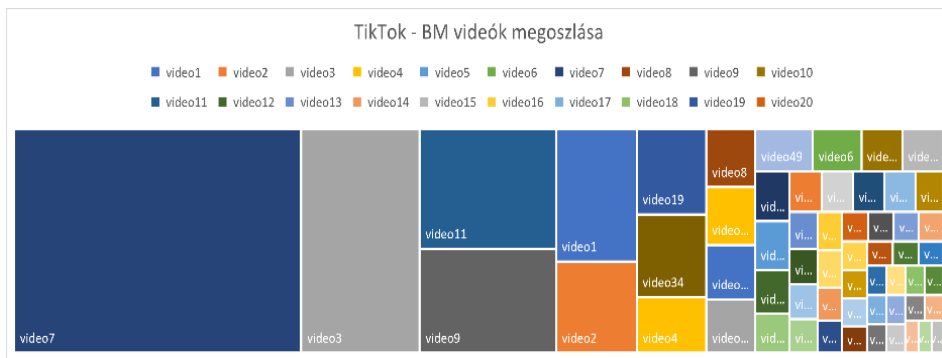
aktivitási görbéje egy úgynevezett “túlélési görbében” ragadható meg: a változás egy reciprok függvényhez hasonlítható leginkább.

Ehhez képest a TikTok megtekintések száma teljesen más lefutási görbét követ, amit az alábbi ábra szemléltet.

2. ábra: A „Bűnös mítoszok” videók nézettsége a TikTok csatornán

Ha a videó megtekintési adatokat nézzük, akkor néhány videó egyfajta pareto elv szerint viselkedik, azaz 6 videó teszi ki az összes megtekintés közel 80%-át, és a többi és a osztozik a 20%-on, amit az alábbi ábra szemléltet:

3. ábra: A „Bűnös mítoszok” videók grafikus megoszlása a TikTok csatornán

Ezek tartalmak konkrétan az alábbi címekkel voltak elérhetőek:

videó sorszáma	videó címe
videó 3	Megbüntethetnek itthon, ha külföldön használtál kábítószer?
videó 7	A gyermekek védelme a legfontosabb
videó 9	Íttas vezetés: mit jelent a zéró tolerancia?
videó 11	A jogos védelem megillet mindenkit
videó 19	A gyermekbántalmazás bűncselekmény
videó 34	Börtön business és ami mögötte van

1. táblázat: a legtöbbet megtekintett videók címe

Ahogy már említettük jelenleg nem megismerhető a TikTok algoritmus, azaz egy-egy videó megjelenésének, terjedésének mikéntje az adott nyelvi közösségben. Amit biztosan tudhatunk, hogy az átlagosan 2-3 perc hosszú videók még rövidebb ideig jelentek meg a platform statisztikai kimutatása alapján a felhasználók oldalán. Ezt az alábbi számokkal illusztrálhatjuk:

csatorna jellemző	érték
megtekintések száma	2 736 046
átlagos nézési idő (~)	21,70

2. táblázat: a megtekintések száma és átlagos nézési idő

Ez egyrészt olyan elérés, mely milliós volumenében egyedülállónak mondható, főleg ha arra gondolunk hogy tantermi körülmények között néhány százas nagyságrend az elérhető egy tradicionális egyetemi környezetben. Másrészt a hosszát tekintve olyan molekulárisnak tekinthető, ami tudásátadás szempontjából szinte értelmezhetetlen egy egyetemi oktató hagyományos nézőpontjából.

Limitációk

A TikTok-on nagyon kevés a magyar nyelvű jogtudatossághoz köthető videótartalom. Mivel egyelőre nincs érdemi ismeretünk az algoritmus működéséről, és nem volt nézettséget növelő kampány, nehéz a milliós nézettség okaihoz pontos magyarázó faktorokat rendelni. Ezzel együtt a bűnözéssel, a bűnösök megbüntetésével és ezek egyes részleteivel kapcsolatosan az emberek számos tévhitet és városi legendát gondolnak igaznak, és vélekednek ezekről ennek megfelelően sokszor megalapozatlanul a közéleti és magánéleti diskurzusokban. A „Bűnös mítoszok” témája, ráadásul minden filmes platform megtalálható a Netflixtől az HBO-ig, s ez akarva-akaratlanul formálja a jog imázsát, percepcióit, mi több végeredményében az ún. jogtudatot (Venczel, 2018); így nem maradhat ki a modern egyetemi oktatásból sem.

A videósorozat által felölelt témák mennyisége a büntető igazságszolgáltatás egészét tekintve, illetve ezen tematika jogászképzésben való feldolgozására figyelemmel a felszínen mozog, azaz ezek az ismeretek a töredékét képezik csupán annak a tudásanyagának, amely a jogászképzésben a tudáshoz kapcsolódó tanulási eredmények között meghatározásra kerülnek. A mennyiségi limitáción túlmenően pedig az is elmondható, hogy az egyes problémakörök feldolgozása is megmarad az ismeretterjesztés szintjén (minőségi limitáció), ezek a problémakörök a mögötten szabályozók, kriminálpolitikai ismeretek, jogalkalmazási modalitások és más értelmezési kontextusok keretében képezik a jogi oktatásban a tudástranszfer tárgyát - értelemszerűen és szükségképpen a videóleckék ezeket nem tartalmazzák. Egészen egyszerűen azért, mert a jogilag nem képzett állampolgár számára mindezek kevésbé fontosak, azt viszont tudni szeretné, hogy mi az “eredménye” a fenti köröket megfutó jogászai gondolatmenetnek. Mindebből az is következik, hogy csak olyan témák-

kal kapcsolatosan lehet ismeretterjesztő videókat készíteni, amelyeknél egyértelmű a jogi szabályozás (és az ehhez kapcsolódó tévhit), amelyeknél tehát a kivételektől vagy egyéb jogi előfeltételek említésétől való eltekintés nem csorbítja a videós anyag igazságtartalmát.

Mindezek ellenére a jogászképzés során is felhasználhatóak a videóleckék, tekintettel arra, hogy az általuk feldolgozott problémakörök kiindulópontjai lehetnek szemináriumi munkáknak és vitaköröknek, valamint segítheti az új tananyagok elsajátítását az, ha egy ilyen - könnyen megjegyezhető - feldolgozásból indítjuk el a hallgatókat a saját tanulási útvonalukon. A molekuláris módszertant, amely a tudáselemek kis egységekre való tagolását és azok tudatos használatát, illetve láncszerű alkalmazását jelenti, elő tudja segíteni a közösségi média platformra készített alkotások összessége. A módszertan előnye továbbá, hogy az egyetemista csoport, illetve az egyedi hallgatók is bevonhatók újabb “molekulák” előállításába, amely a tananyag elsajátítását jelentős mértékben elősegítheti, hiszen Einstein is megfogalmazta: “Amit nem tudsz egyszerűen elmagyarázni, azt nem is érted igazán.”

Jövőbeni kutatási irány

A projekt eredetileg a jogtudat-formálás érdekében jött létre, így aktivista célokat követ. Ezen túlmenően az oktatás-módszertani felhasználása megnyitotta a molekuláris tudásátadással kapcsolatos kísérletek lehetőségét a jogászképzésben. A jogszociológiai megközelítésben a videóleckék tartalma alkalmas arra is, hogy célzott jogtudat-kutatás tárgyát képezzék, így Karsai Krisztina, Márki Dávid és Paizs Melinda ezzel kapcsolatos kérdőíves kutatást folytattak le a 2022-es Szegedi Ifjúsági Napokon a fesztivállátogatók körében, majd ezt követően a Szegedi Tudományegyetem egyes hallgatói populációit érintően (a kutatási eredményeiket a közeljövőben publikálják).

Összegzés

A fejlesztési projekt eredményeként elkészült videók a TikTok-on két és félmillió megtekintés felett járnak. Ezt a nem várt numerikus eredményt érdemesnek tartottuk dokumentálni, feltárni és legalább, mint egy „jó gyakorlatot” feldolgozni.

Ráadásul egy-egy ilyen vizuális fejlesztés elkészítése során természetesen új szókapcsolatok is értelmet nyernek: molekuláris módszertan, instant tudás, mikrotartalmak és mikrokredit, amelyek definiálása és kvantifikálása még korántsem teljes, tudományos és módszertani nézőpontból biztosan kísérleti és bevezetési fázisban van. Egyetértünk Szűts Zoltánnal (Szűts, 2020), hogy egy VUCA (változékonyság, bizonytalanság vagy kiszámíthatatlanság, bonyolultság és ellentmondásosság) világában a diákok figyelme egyre rövidebb ideig tartható fenn, és a “rövid magyarázatból álló mikrotartalmak” igazodnak a felgyorsult információ-befogadási szokásokhoz. Egy “gondolategységnyi mikrotartalom” a kisebb terjedelmű tananyagok használata erősítheti a befogadást és a feldolgozást, és elérhetünk vele a “produktivitás fennsíkjára”. A mikrotartalmak használata az oktatásban különösen hatékony lehet, azonban ennek gyártása, terjesztése és használata kapcsán véleményünk szerint nincs egyetlen legjobb út, vagy “mindent nyitó kulcs” az oktató kezében, csak permanens adaptáció.

A hosszú távú cél azonban kiforrott: a lehető legkompaktabban, a vizuális kultúrához és a platform-gazdasághoz illeszkedve olyan oktatási tartalmakat alkotni, amelyek a pandémia utáni „új normálisban” működőképeseek a fiatal generációk bevonása és bevonódása érdekében, ami hosszú távon hatással lehet a jogtudat formálására is, és motivációt adhat az adott szakma művelésére.

Irodalomjegyzék:

- Anderson, C. (2017). *TED talks: The official TED guide to public speaking* (First Mariner Books edition 2017). Mariner Books, Houghton Mifflin Harcourt.
- Benedek, A. (2021). Hibrid: Átok vagy lehetőség az oktatásban? *Oktatás – Informatika – Pedagógia 2021, Tanulmánykötet*, 6–18.
- Bozkurt, A. (2021). Surfing on Three Waves of MOOCs: An Examination and Snapshot of Research in Massive Open Online Courses. *Open Praxis*, 13(3), 296–311. <https://doi.org/10.5944/openpraxis.13.3.132>
- Brammer, S., Branicki, L., & Linnenluecke, M. K. (2020). COVID-19, Societalization, and the Future of Business in Society. *Academy of Management Perspectives*, 34(4), 493–507. <https://doi.org/10.5465/amp.2019.0053>
- Buda, A., & Czékman, B. (2021). Pandemic and Education. *Central European Journal of Educational Research*, 3(3), 1–10. <https://doi.org/10.37441/cejer/2021/3/3/10391>
- Dombi J., Sipos N., Vörös Z., Egervári D., Simon K., Tóth K. F., & Ambrus A. J. (2021). Online vagy sem - mitől függhet a jövő? Hallgatói tapasztalatok és jövőbeni preferenciák összefüggései a Pécsi Tudományegyetemen. *Iskolakultúra*, 31(11–12), 130–152. <https://doi.org/10.14232/ISKKULT.2021.11-12.130>
- Fekete, B., & Róbert, P. (2017). Magyar jogi attitűdök tipizálása nemzetközi kontextusban. *Állam- és Jogtudomány*, LVIII(2017/3), 3–16.
- Kerezsi, K. (2006). Vélemények a bűnről és a büntetésről – egy lakossági attitűdvizsgálat tapasztalata. *Kriminológiai Tanulmányok*, 43, 203–246.
- Kovács, G. (2021). Forenzikus tudományok ostrom alatt. *Belügyi Szemle*, 69(10), 1741–1758. <https://doi.org/10.38146/BSZ.2021.10.4>
- Kutasi, G., & Berde, É. (2021). A tömeges nyílt online kurzusok lehetőségei és kihívásai Magyarországon. *Pro Publico Bono - Magyar Közigazgatás*, 9(3), 42–61. <https://doi.org/10.32575/ppb.2021.3.3>
- Levy, D. (2020). *Teaching effectively with Zoom: A practical guide to engage your students and help them learn* (First edition). Verlag nicht ermittelbar.

- Majó-Petri, Z., Prónay, S., Huszár, S., & Dinya, L. (2020). Digitális transzformáció az egyetemeken. *Információs Társadalom*, 20(1), 72. <https://doi.org/10.22503/inftars.XX.2020.1.4>
- Makó, C., Illéssy, M., & Pap, J. (2020). Munkavégzés a platformalapú gazdaságban. A foglalkoztatás egy lehetséges modellje? *Közgazdasági Szemle*, 67(11), 1112–1129. <https://doi.org/10.18414/KSZ.2020.11.1112>
- Nagy Zsolt. (2012). *Metszetek a jogásztársadalomról*. Pólay E. Alapítvány.
- Pokol, B. (1991). A professziótól a professzionális intézményrendszerig. A professziókat megalapozó átfogó struktúrákról. *Szociológiai Szemle*, 1991(2), 85–102.
- Reich, J., & Ruipérez-Valiente, J. A. (2019). The MOOC pivot. *Science*, 363(6423), 130–131. <https://doi.org/10.1126/science.aav7958>
- Szűts, Z. (2020). Digitális pedagógia módszertanok a VUCA (gyorsan változó, kiszámíthatatlan, bonyolult, ellentmondásos) világában. *Iskolakultúra: pedagógusok szakmai-tudományos folyóirata*, 7, 76–90.
- Venczel, T. (2018). A hazai jogtudat-kutatás előzményei – büntetőjogi rendszerünk megújulása kapcsán. *Állam- és Jogtudomány*, 2018(4), 91–108.